

переходу НАК «Нафтогаз України» до придбання валюти на міжбанківському ринку, а не із золотовалютних резервів [2; 3, с. 15].

На підставі вищенаведеного аналізу, можна виділити такі особливості валютно-курсової політики в умовах трансформації монетарної стратегії: «страх плавання»; перехід до системи відносно плаваючого валютного курсу відбувався без достатнього запасу золотовалютних резервів держави; непослідовність та помилки монетарного регулювання, що призвели, серед іншого, до розвитку «чорного» валютного ринку та масових спекуляцій; зарегульованість валютного ринку адміністративними обмеженнями тощо. Суттєво покращити ситуацію на валютному ринку та ліквідувати девальваційний тиск на гривню можуть лише структурні зміни в економіці в напрямі імпортозаміщення і розвитку експорту продукції з високою доданою вартістю, а також реструктуризація зовнішніх боргів держави в іноземній валюті.

Список використаних джерел:

1. Гриценко А.А. Інститут таргетування інфляції : зарубіжний досвід і перспективи запровадження в Україні : наукова доповідь / А.А. Гриценко, Т.О. Кричевська, О.І. Петрик. – Київ : Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2008. – 271 с.

2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>

3. Підвисоцький Р. Реалії ринкового курсоутворення в Україні / Р. Підвисоцький // Вісник Національного банку України. – 2015. – № 3. – С. 13-15

Жакун В.В.

студентка;

Пернарівський О.В.

кандидат економічних наук, доцент,

Національний університет державної податкової служби України

ВЗАЄМОДІЯ ФІСКАЛЬНОЇ І МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Державний бюджет і система оподаткування складають головну ланку фінансової системи держави. Всередині цієї структури відбувається понад 70% усіх фінансових відносин, у неї входять різні фінансові установи, за допомогою яких держава здійснює свою фінансову діяльність і перерозподіляє значну частину ВВП.

У сучасних умовах фінансової стабілізації економіка України перебуває у стані постійного збалансування між деструктивними наслідками фінансово-економічної кризи 2008-2009 рр. та стимулами від реалізації антикризового пакета заходів. Для забезпечення фінансової стабільності та сталого економічного зростання необхідне концептуальне переосмислення проведення державної фінансової політики, зокрема взаємодії фіскальної та монетарної складових, які мають різний, а в деяких випадках – протилежний характер впливу на економічні процеси. Тому можливі два варіанти наслідків взаємодії фіскальної та монетарної політики:

1) порушення макроекономічної рівноваги та загострення проявів деструктивних чинників кризи;

2) формування ефективної державної фінансової політики, спрямованої на забезпечення фінансової політики.

В Україні проблематику взаємодії фіскальної та монетарної політики досліджували В. Зимовець, В. Міщенко, В. Лагутін, Я. Белінська, І. Радіонова, В. Козюк, Є. Алімпієв та інші науковці [3, с. 22-23].

Розглядаючи бюджетно-податкові важелі у макроекономічному аспекті як засоби дії відповідних методів бюджетно-податкової (або фіскальної) політики, яка, у свою чергу, спроможна регулювати як сукупний попит, так і сукупну пропозицію, та виходячи з того, що через зведений бюджет держави у деяких країнах світу перерозподіляється до 50-55 % ВВП, саме бюджетно-податковим важелям належить пріоритетна роль у визначенні фінансової моделі держави відповідно до рівня державної централізації ВВП та у забезпеченні стабільного економічного розвитку у державі, який має забезпечити:

- збільшення реальних обсягів ВВП;
- підвищення рівня зайнятості серед економічно активного населення;
- досягнення помірних рівнів споживчих цін та цін виробників;
- стабільність національної грошової одиниці;
- скорочення обсягів державних боргів;
- зростання рівня середньої заробітної плати;
- підвищення рівня соціального забезпечення у країні та інше [1, с. 48].

Стимулююча дія бюджетно-податкової політики, основною метою якої є економічний розвиток, полягає у застосуванні двох основних важелів, а саме: зростання державних видатків; зниження рівня оподаткування. Зростання державних видатків здійснюється, як правило, у двох напрямках:

- державні видатки спрямовуються безпосередньо в економічний сектор, збільшується державне фінансування окремих галузей та

окремих підприємств, що призводить до розширення виробництва, підвищення рівня зайнятості та, як наслідок, до зростання обсягів ВВП;

- у державі збільшуються видатки на соціальну сферу, підвищуються соціальні стандарти, зростає сукупний попит, який, у свою чергу, призводить до загального економічного зростання.

Реалізація політики економічного розвитку, як правило, розраховується на більш тривалий часовий період та охоплює широкий спектр фінансово-економічних заходів. Між тим економічний розвиток у державі може бути наслідком сталого економічного зростання та реалізації заходів відповідної фінансової політики [6, с. 21-22].

Отже, визначимо взаємодію фіскальної і монетарної політики як систему прямих та опосередкованих взаємозв'язків на рівні значень цільових векторів фіскальної та монетарної політики і на рівні операційної діяльності уповноважених регуляторних органів, що супроводжується проведенням інституційних і процедурних заходів із періодичним повторенням, враховуючи динамічність економічних процесів.

Вибір форми взаємодії залежить від особливостей соціально-економічних умов конкретної країни та якості її інституційного середовища. Тому на сучасному етапі для України актуальними є:

– по-перше, визначення ефективної форми взаємодії фіскальної та монетарної політики;

– по-друге, розробка комплексного підходу забезпечення такої форми взаємодії [3, с. 25].

Отже, концептуальні засади забезпечення форми координації фіскальної та монетарної політики, що передбачають реалізацію системи економіко-правових перетворень із такими складовими:

а) інституційно-правова – перелік заходів з удосконалення нормативної бази щодо врегулювання окремих аспектів взаємодії;

б) методична, яка визначає цільові вектори для фіскальної та монетарної політики, а також основні параметри їх реалізації;

в) операційна, що полягає у визначенні переліку та порядку застосуван-

ня інструментів фіскальної та монетарної складових фінансової політики.

Водночас, зважаючи на динамічність змін у сфері фінансової політики, внаслідок її реагування на стохастичні збурення в економіці проблематика взаємодії фіскальної та монетарної політики потребує постійного перегляду підходів дослідження.

Список використаних джерел:

1. Даниленко А. І. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика України: проблеми та шляхи посилення взаємозв'язку : [монографія] / А. І. Даниленко / НАН України ; Ін-т екон. та прогнозів. – К., 2010. – 456 с.
2. Рубан Н. І. Джерела ефективності бюджетно-податкових важелів в умовах кризи фінансових відносин / Н. І. Рубан, І. І. Чуницька // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2010. – № 1(48). – С. 42-48.
3. Серебрянський Д. Взаємодія фіскальної та монетарної політики в умовах фінансової стабілізації економіки України / Д. Серебрянський, А. Капелюш // Вісник Національного банку України. – 2015. – № 6. – С. 22-28. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnbu_2015_6_6.pdf.

Кумер Т.С.

студентка,

Науковий керівник: Пернарівський О.В.

кандидат економічних наук, доцент,

Національний університет державної податкової служби України

РОЛЬ І ФУНКЦІЇ МОНЕТАРНОГО ТРАНСМІСІЙНОГО МЕХАНІЗМУ В ЗАБЕЗПЕЧЕНOSTІ ЦІНОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

Досліджено роль і функції монетарного трансмісійного механізму в забезпеченості цінової стабільності, проведено аналіз світового досвіду та охарактеризовано відмінності в підходах центральних банків США, Англії, Японії та ЄЦБ. Визначено особливості функціонування монетарного трансмісійного механізму в Україні та виявлено причини його низької ефективності. Обґрунтовано виникнення в Україні проблеми пастки процентної ставки. Детально охарактеризовано основні канали монетарного трансмісійного механізму, запропоновано критерії їх дієвості та обґрунтовано заходи з підвищення ефективності. Досліджено вплив на дію каналів монетарного трансмісійного механізму нестандартних заходів монетарної політики з кредитного і кількісного пом'якшення. Розроблено структурно-логічну схему дії монетарного трансмісійного механізму в Україні, яка відображає вплив інструментів грошово-кредитної політики на макроекономічні параметри та показники розвитку грошового ринку, а також взаємозв'язки між окремими каналами цього механізму. Обґрунтовано, що першочерговими заходами щодо активізації дії каналів монетарного трансмісійного механізму в Україні в умовах переходу до таргетування інфляції повинні бути: підвищення макроекономічної стабільності; розроблення стратегії монетарної політики та вдосконалення операційної системи регулювання